

Namatek
True Education

PROJECT
MANAGEMENT

Project management

www.namatek.com

۱۰ حوزه دانش مدیریت
پروژه

فهرست مطالب

۱. مدیریت پروژه چیست؟
۲. فرآیندهای مدیریت پروژه (Project Management Process)
۳. حوزه های دانش مدیریت پروژه

تجربه نشان داده است که برای به ثمر نشستن هر پروژه، مدیریت مراحل و فرآیندها حرف اول را می زند؛ بنابراین، قبل از آغاز هر پروژه لازم است بدانیم که مدیریت پروژه چیست و از چه فرآیندهایی تشکیل شده است؟ با داشتن مدیریت منسجم در پروژه ها علاوه بر افزایش سرعت و بازدهی پروژه می توان هزینه ها را نیز بسیار کمتر کرد. اگر شما هم از علاقه مندان به این حوزه ها هستید یا به طریقی با آن ها سر و کار دارید تا انتهای مقاله با ما همراه باشید.

#۱ مدیریت پروژه چیست؟

در پاسخ به سوال مدیریت پروژه چیست تعاریف متعددی وجود دارند؛ اما مطابق با استاندارد پیکره دانش مدیریت پروژه (Project Management Body Of Knowledge) یا PMBOK مدیریت پروژه با استفاده از دانش حوزه های مختلف و بهره گیری از ابزارهای مختلف به ذی نفعان پروژه برای رسیدن به اهداف کمک می کند.

#۲ فرآیندهای مدیریت پروژه (Project Management Process)

اگر بخواهیم بهتر درک کنیم که مدیریت پروژه چیست، باید بدانیم که فرآیندهای مدیریت پروژه در ۵ گروه تقسیم بندی می شوند:

۱. گروه فرآیندی آغازین (Initiating Process Group):

مجموعه فعالیت هایی است که در ابتدای پروژه، پیش از اجرایی شدن فاز اجرایی، باید انجام شوند.

۲. گروه فرآیندی برنامه ریزی (Planning Process Group):

فرآیندهای مورد نیاز برای تعریف و تدوین محدوده پروژه و تعریف اقدامات لازم به منظور دستیابی به اهداف پروژه است.

۳. گروه فرآیندی اجرا (Executive Process Group):

فرآیندهایی در راستای اجرای اقدامات تعریف شده در برنامه پروژه به منظور رسیدن به اهداف پروژه است.

۴. گروه فرآیندی نظارت و کنترل (Monitoring and Controlling Process Group):

به منظور پیگیری، بازنگری و کنترل پیشرفت و عملکرد پروژه مورد استفاده قرار می گیرند.

۵. گروه فرآیندی خاتمه (Closing Process Group):

فرآیندهایی برای به اتمام رسانیدن تمامی فعالیت های گروه های قبلی است که به طور رسمی به خاتمه پروژه منجر می شوند.

#۳ حوزه های دانش مدیریت پروژه

گروه های فرآیندی که در بالا ذکر شدند را در ۱۰ حوزه دانش مدیریت پروژه نشان می دهند که در ادامه مقاله به بررسی هر حوزه خواهیم پرداخت.

#۱-۳ مدیریت یکپارچگی پروژه چیست؟

مدیریت یکپارچگی (Integration Management) مجموعه فعالیت هایی است که برای مدیریت مستندات پروژه و اطمینان از هماهنگی برنامه ضروری هستند.

مواردی که باید در این حوزه توسط تیم پروژه در گروه های فرآیندی مختلف تهیه گردند، عبارت اند از:

- در گروه فرآیندی آغازین:

منشور پروژه (Project Charter)

- در گروه فرآیندی برنامه ریزی:

برنامه مدیریت پروژه (Project Management Plan)

- در گروه فرآیندی اجرا:

هدایت و مدیریت اجرای پروژه (Directing and Managing Project)
(Implementation)

- در گروه فرآیندی نظارت و کنترل:

نظارت و کنترل کارهای پروژه (Supervise and Control Project)
(Works) و کنترل تغییر یکپارچه (Integrated Change Control)

- گروه فرآیندی خاتمه:

خاتمه پروژه (Project Termination)

#۲-۳ مدیریت محدوده پروژه چیست؟

زمانی که سوال می شود مدیریت پروژه چیست، یکی از مهم ترین عوامل قابل بررسی، مدیریت محدوده پروژه (Project Scope Management) است. این حوزه مجموعه ای از فعالیت ها برای اطمینان از قرار داشتن پروژه در چهارچوب قرارداد است.

مواردی که در حوزه مدیریت محدوده باید تهیه گردند، عبارت اند از:

- در گروه فرآیندی برنامه ریزی:

جمع آوری الزامات (Requirements Collection)، تعریف محدوده (Scope Definition) و ایجاد ساختار شکست فعالیت ها (Work Breakdown Structure)

- در گروه فرآیندی نظارت و کنترل:

تأیید محدوده پروژه (Project Scope Validation) و کنترل محدوده (Scope Control)

#۳-۳ مدیریت زمان پروژه چیست؟

زمان یکی از عناصر کلیدی پروژه است و مطابق با تعریف، هر پروژه ای زمان شروع و خاتمه ای دارد که مطابق با آن مدیریت زمان پروژه (Project Time Management) ضروری است.

مواردی که در حوزه مدیریت زمان باید تهیه گردند، عبارت اند از:

- گروه فرآیندی برنامه ریزی:

تعریف فعالیت ها (Define Activities)، تعریف توالی فعالیت ها (Sequence of Activities)، تخمین منابع فعالیت ها (Estimation of Resource Activities)، تخمین مدت زمان فعالیت ها (Estimate the Duration of Activities) و تهیه برنامه زمان بندی اجرای پروژه (Schedule)

- گروه فرآیندی نظارت و کنترل:

کنترل برنامه زمان بندی تهیه شده (Schedule Control)

#۳-۴ مدیریت هزینه پروژه چیست؟

ذی نفعان پروژه انتظار دارند تا پروژه مطابق با بودجه تعیین شده در زمان مورد نظر و با کیفیت از پیش تعریف شده انجام شود. مواردی که در حوزه مدیریت هزینه (Cost Management) باید تهیه گردند، عبارت اند از:

- در گروه فرآیندی برنامه ریزی:

تخمین هزینه ها (Cost Estimation) و بودجه پروژه (Project Budget)

- در گروه فرآیندی نظارت:

#۳-۵ مدیریت کیفیت پروژه چیست؟

کیفیت از جمله فاکتورهای کلیدی مورد نظر تمامی ذی نفعان پروژه است. تمامی افراد درگیر در پروژه تلاش دارند تا آن را مطابق استانداردها و ویژگی های از پیش تعیین شده تحویل دهند؛ بنابراین بخشی از پاسخ سوال مدیریت پروژه چیست، به بررسی حوزه مدیریت کیفیت (Quality Management) وابسته است.

مواردی که در حوزه مدیریت کیفیت باید تهیه گردند، عبارت اند از:

- در گروه فرآیندی برنامه ریزی:

برنامه ریزی کیفیت (Quality Planning)

- در گروه فرآیندی اجرایی:

تضمین کیفیت (Quality Assurance)

- در گروه فرآیندی نظارت و کنترل:

کنترل کیفیت (Quality Control)

#۳-۶ مدیریت منابع انسانی چیست؟

مدیریت منابع انسانی (Human Resources management) فرآیندهای سازماندهی، مدیریت و رهبری تیم پروژه است. مواردی که در حوزه مدیریت منابع انسانی توسط تیم پروژه در گروه های فرآیندی مختلف باید تهیه گردند عبارت اند از:

- در گروه فرآیندی برنامه ریزی:

برنامه منابع انسانی (Human Resources Program)

- در گروه فرآیندی اجرایی:

تشکیل تیم پروژه (Forming A Project Team)، توسعه تیم (Project Team Development) و مدیریت تیم پروژه (Project Team Management)

#۳-۷ مدیریت ارتباطات پروژه چیست؟

در پاسخ به سوال مدیریت پروژه چیست می توان بخشی را هم به چستی مدیریت ارتباطات پروژه (Project Communication Management) اختصاص داد. این حوزه شامل مجموعه فرآیندهای لازم برای اطمینان از این است که اطلاعات پروژه به موقع و مناسب تولید، جمع آوری، توزیع، ذخیره، بازیابی و در نهایت جمع می شوند. مواردی که در حوزه مدیریت ارتباطات باید تهیه گردند، عبارت اند از:

- در گروه فرآیندی آغازین:

شناسایی ذی نفعان (Identify Stakeholders)

- در گروه فرآیندی برنامه ریزی:

برنامه ریزی ارتباطات پروژه (Project Communication Plan)

- در گروه فرآیندی اجرایی:

توزیع اطلاعات (Information Distribution) و مدیریت انتظارات ذی نفعان (Managing Stakeholder Expectations)

- در گروه فرآیندی کنترل و نظارت:

گزارشات عملکردی (Performance Report)

#۳-۸ مدیریت ریسک در پروژه چیست؟

مدیریت ریسک (Risk Management) را می توان از جمله نقش های اصلی مدیران پروژه دانست. مدیریت ریسک مجموعه فرآیندهایی برای برنامه ریزی، شناسایی، تحلیل، برنامه ریزی پاسخ، نظارت و کنترل ریسک های پروژه است.

مواردی که در این حوزه باید تهیه گردند، عبارت اند از:

- در گروه فرآیندی برنامه ریزی:

برنامه ریزی مدیریت ریسک (Risk Management Planning)،
شناسایی ریسک ها (Identify Risks)، تحلیل کیفی ریسک
(Qualitative Risk Analysis)، تحلیل کمی ریسک (Quantitative
Risk Analysis) و برنامه ریزی پاسخ به ریسک (Risk Response
Planning)

- در گروه فرآیندی نظارت و کنترل:

نظارت و کنترل ریسک ها (Monitoring and Controlling Risks)

#۳-۹ مدیریت تدارکات پروژه چیست؟

تدارکات به موقع و مناسب پروژه از امان هایی است که تا حدودی موفقیت پروژه را تضمین می کند. از این حیث مدیریت تدارکات، نقش مدیر پروژه و تیم آن را نشان می دهد. مدیریت تدارکات پروژه (Procurement Project Management) مجموعه فرآیندهای خرید یا دریافت محصولات، خدمات یا نتایج مورد نیاز تیم پروژه است. مواردی که در حوزه مدیریت تدارکات باید تهیه گردند، عبارت اند از:

- در گروه فرآیندی برنامه ریزی:

برنامه ریزی تدارکات (Procurement Planning)

- در گروه فرآیندی اجرایی:

مدیریت تدارکات (Procurement Management)

- در گروه فرآیندی نظارت و کنترل:

نظارت بر تدارکات پروژه (Procurement Monitoring)

- در گروه فرآیندی خاتمه:

خاتمه تدارکات (Procurement Closing)

#۳-۱۰ مدیریت ذی نفعان پروژه چیست؟

مدیریت ذی نفعان پروژه شناسایی و تحلیل ذی نفعان به منظور تأمین نیازها و انتظارات آن ها است.

مواردی که در حوزه مدیریت ذی نفعان (Stakeholder Management) باید تهیه گردند، عبارت اند از:

- در گروه فرآیندی آغازین:

شناخت ذی نفعان (Identify Stakeholders)

- در گروه فرآیندی برنامه ریزی:

اولویت بندی ذی نفعان (Stakeholders Priority) و تدوین استراتژی
مناسب برخورد با ذی نفعان (Stakeholder Strategies)